

Tẩy giun là một trong những vấn đề thiết yếu trong trại để hỗ trợ sức khỏe và năng suất của đàn heo.

Nội ký sinh trùng, hay còn gọi là giun, có thể gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự tăng trưởng, phát triển và sức khỏe tổng thể của heo, dẫn đến làm thất thoát năng suất.

Trong bài báo này, chúng tôi sẽ trao đổi những vấn đề quan trọng liên quan đến tẩy giun như các loại giun, triệu chứng, chẩn đoán và cách để đưa ra các chiến lược & thực thi quản lý tẩy giun hiệu quả. Chúng tôi sẽ không nói về bệnh cầu trùng trong bài báo này.

Tầm quan trọng của tẩy giun

Tẩy giun là việc cần thiết vì nhiều nguyên nhân. Ký sinh trùng có thể gây các vấn đề nghiêm trọng cho sức khỏe, như suy dinh dưỡng, thiếu máu, tổn thương đến các cơ quan nội tạng như gan, ruột và phổi. Tác động đến kinh tế cao do cộng gộp của các yếu tố sau:

- Giảm hiệu suất thức ăn
- Tốc độ tăng trưởng chậm
- Trọng lượng xuất chuồng thấp
- Chi phí thuốc cao

Những yếu tố này sẽ ảnh hưởng đến lợi nhuận của trang trại. Chương trình tẩy giun hiệu quả sẽ giúp kiểm soát lan truyền ký sinh trùng bên trong đàn và giảm nguy cơ bệnh truyền nhiễm lây sang người. Phòng bệnh luôn luôn tốt hơn điều trị.

Các ký sinh phổ biến trên heo

Một số loài nội ký sinh trùng có thể ảnh hưởng trên heo. Quan trọng nhất là:

Giun tròn (*Ascaris suum*)

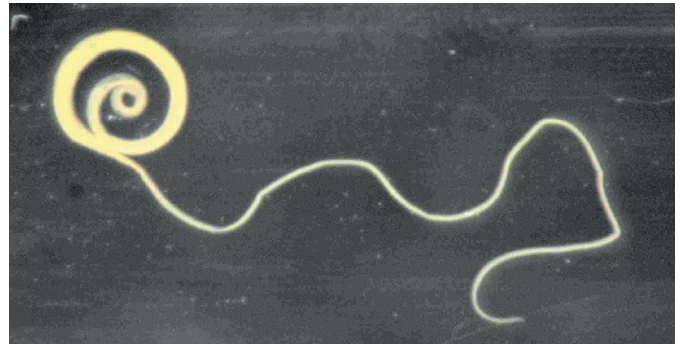
Giun tròn là loài có tỷ lệ lưu hành nhiều nhất được tìm thấy trên heo nái, heo con và heo choai. Chúng có thể làm tốc độ tăng trưởng hàng ngày kém đi, tổn hại gan (các đốm trắng), tổn hại đến hệ hô hấp và tiêu hóa do ấu trùng di cư.

By Vlamincckl - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=45286962>

Giun roi (trùng roi - *Trichuris suis*)

Trùng roi có thể gây tiêu chảy nặng và kéo dài, sụt cân và viêm ruột (kết tràng) nhất là trên heo sau cai sữa và heo choai.

By Universidad de Córdoba -
http://www.uco.es/dptos/zoologia/zoobiologia_archivos/practicas/practica_4/practica4_botton.htm,
Public domain, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=12254337>

Giun phổi (*Metastrongylus* spp.)

Giun phổi chủ yếu ảnh hưởng đến nhóm heo nuôi ở hệ thống chuồng hở. Chúng có thể gây ra các vấn đề về hô hấp như ho và giảm năng suất.

© Lance Wheeler, 2018 | Photographer: Lance Wheeler | Owner of Specimen: Texas A&M College of Veterinary Medicine, Department of Veterinary Pathobiology

Giun dạ dày (*Hyoststrongylus rubidus*)

Giun dạ dày có thể gây viêm và loét dạ dày, kết quả làm tỷ lệ tăng trưởng và chuyển hóa thức ăn kém. Chúng cũng có thể gây đột tử trên heo do xuất huyết dạ dày.

Triệu chứng nhiễm giun

Nhận biết các triệu chứng nhiễm giun rất quan trọng để can thiệp kịp thời.

Các triệu chứng phổ biến như:

- Tốc độ tăng trưởng chậm & kém
- Tiêu chảy kéo dài
- Ho & có vấn đề liên quan đến hô hấp, kém đáp ứng với kháng sinh hoặc vắc xin
- Sụt cân
- Thiếu máu
- Lông xơ, thô ráp
- Đàn không đồng đều

Chiến lược quản lý tẩy giun hiệu quả

Xây dựng và thực thi chiến lược tẩy giun hiệu quả bao gồm các bước khác nhau. Bắt đầu từ chương trình theo dõi và kiểm tra thường xuyên. Bạn cần thực hiện kiểm tra phân thường xuyên để kiểm tra tải lượng ký sinh trùng trên heo nái, heo con và heo choai, để xác định loài giun nào đang lưu hành trong trại. Tải lượng ký sinh trùng cho biết mức độ nghiêm trọng của bệnh. Xác định giun là quan trọng để tìm đúng thuốc tẩy giun.

Sau khi theo dõi và kiểm tra, bạn có thể chọn được đúng thuốc tẩy giun. Các thuốc tẩy giun phổ biến là Benzimidazoles, Levamisole và Avermectins.

Benzimidazoles (Albendazole, Fenbendazole) diệt được hiệu quả các loại giun tròn và giun roi (trùng roi).

Levamisole thường được dùng để điều trị giun tròn và giun phổi.

Avermectins cũng như Ivermectin hiệu quả đối với nội và ngoại ký sinh trùng.

Mỗi loại thuốc tẩy giun đều có cơ chế hoạt động riêng để diệt ký sinh trùng bên trong và/ hoặc bên ngoài heo. Bạn có thể tìm hiểu thêm chi tiết thông tin này với bác sỹ thú y hoặc nhà sản xuất thuốc tẩy giun.

Yếu tố quan trọng là giun cũng giống như vi khuẩn, có thể đề kháng lại thuốc tẩy giun. Vì thế, nên thay đổi các nhóm thuốc tẩy giun khác nhau khi sử dụng. Sử dụng một loại thuốc tẩy giun quá lâu hoặc sai mục đích có thể tạo ra các chủng ký sinh trùng đề kháng thuốc.

Thời gian điều trị rất quan trọng trong **quy trình tẩy giun**. Giai đoạn quan trọng có thể là trên nái trước khi đẻ, heo con quanh giai đoạn cai sữa hoặc khi chuyển heo con sang chuồng thịt. Thời gian điều trị rất quan trọng vì sẽ làm giảm truyền lây ký sinh trùng từ heo nái sang heo con hoặc giữa các heo trong đàn và giảm tỷ lệ nhiễm bệnh.

Biện pháp vệ sinh và quản lý tốt rất cần thiết để giảm thiểu tiếp xúc ký sinh trùng cho các heo trong trại. Giữ nền chuồng heo sạch và khô, trứng ký sinh trùng sẽ không phát triển được, vì chúng nhạy cảm với môi trường khô. Điều này sẽ làm giảm tải lượng ký sinh trùng trong chuồng. Quản lý và loại bỏ phân đúng cách giúp phòng vấy nhiễm lên thức ăn và nước uống. Đẻ ra và thực hiện quy trình cách ly đúng cách. Giun có thể lây truyền thông qua trang thiết bị, ủng và tay công nhân bị nhiễm bẩn. Áp dụng chặt chẽ nguyên tắc “Cùng vào - cùng ra” trong nhà heo đẻ, heo cai sữa và heo thịt.

Kết luận

Tẩy giun trên heo là một phần thiết yếu nhưng thường bị bỏ qua trong quá trình quản lý.

Khi hiểu về các loài ký sinh trùng gây bệnh, xác định triệu chứng và thực hiện quy trình tẩy giun cho trại, người chăn nuôi có thể cải thiện sức khỏe và năng suất cho đàn heo. Theo dõi định kỳ, thực hiện tốt vệ sinh chuồng trại và sử dụng thuốc tẩy giun đúng cách là quan trọng để kiểm soát nhiễm ký sinh trùng. Tích hợp các chiến lược này vào kế hoạch chăm sóc sức khỏe toàn diện có thể làm giảm tác động của ký sinh trùng.

Written by Frank Vermeiren, Swine Technical Service & Product Manager at Kela

Bài báo cáo cung cấp bởi

Mọi thắc mắc hoặc chia sẻ kinh nghiệm vui lòng liên hệ với chúng tôi.